

Folketingets Socialudvalg

Departementet

Holmens Kanal 22
1060 København K

Dato: 20. maj 2009

Tlf. 3392 9300
Fax. 3393 2518
E-mail vfm@vfm.dk

RVA/ J.nr. 2009-3244

Under henvisning til Folketingets Socialudvalgs brev af 21. april 2009 følger hermed velfærdsministerens endelige svar på spørgsmål nr. 313 (SOU Alm. del).

Spørgsmål nr. 313:

"Ministeren bedes kommentere vedhæftede artikel fra Lokalavisen Østerbro af 15. april 2009, vedrørende 100-årig der ikke må få besøg på Gammel Kloster Plejehjem"

Svar:

Jeg kan ikke kommentere på den konkrete sag, da de pårørende i sagen har mulighed for at klage over afgørelsen i det formelle klagesystem.

Et besøgsforbud udstedt af en værge hører under værgemålsloven, som hører under Justitsministeriet. Justitsministeriet er anmodet om bidrag og har oplyst følgende:

"Justitsministeriet kan oplyse, at reglerne om værgemål findes i værgemålsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1015 af 20. august 2007.

Det fremgår bl.a. af § 5 i værgemålsloven, at der kan iværksættes værgemål for den, der på grund af sindssygdom, herunder svær demens, eller hæmmet psykisk udvikling eller anden form for alvorlig svækket helbred er ude af stand til at varetage sine anliggender, hvis der er behov for det.

Værgemål efter § 5 kan omfatte både økonomiske og personlige anliggender, men kan også begrænses til blot en af delene. Værgemålet kan endvidere begrænses til at angå bestemte økonomiske aktiver eller anliggender eller bestemte personlige forhold.

Værgemål vedrørende personlige forhold medfører en ret for værgeren til at repræsentere den, der er under værgemål, i vigtigere forhold af personlig karakter ved at træffe beslutninger om forhold, den pågældende på grund af sin tilstand ikke selv kan tage stilling til. Et personligt værgemål kan f.eks. omfatte afgørelse om, hvad den pågældende skal beskæftige sig med, kontakt med de sociale myndigheder om sociale ydelser eller indgivelse af klage eller begæring om aktindsigt.

Det er imidlertid vanskeligt at opstille klare retningslinier for, hvad der ligger inden for det personlige værgemåls rammer. Visse beslutninger vedrørende personlige forhold ligger således som udgangspunkt uden for det personlige værgemåls rammer. Det kan – navnlig hvis den pågældende bor på institution – være, fordi beslutningen vedrører rent dagligdags spørgsmål, og der ikke er tale om en opgave af retlig art. Det vil f.eks. være tilfældet for så vidt angår bistand til indkøb af tøj eller deltagelse i en mindre udflugt.

I retspraksis er det imidlertid fastslået, at det tilkommer en personlig værger – i det omfang forholdet er omfattet af det iværksatte værgemåls rammer – at træffe beslutning om arten og omfanget af den pågældendes kontakt med andre, herunder omfanget af besøg.

En personlig værger er ikke undergivet offentligt tilsyn på samme måde som en økonomisk værger. Således skal en personlig værger ikke have statsforvaltningens forhåndsgodkendelse af dispositioner, som han har eller hun træffer. En personlig værger skal heller ikke indsende rapporter om forholdene og de beslutninger, som vedkommende har truffet.

Statsforvaltningen kan dog, hvis nogen efterfølgende retter henvendelse i sagen, hvor der gøres opmærksom på, at der er problemer, afkræve værgeren en redegørelse for konkrete dispositioner og forhold. Statsforvaltningen har i givet fald de samme sanktionsmuligheder over for en personlig værger som over for en økonomisk værger, herunder ved at meddele værgeren pålæg om at foretage eller undlade at foretage bestemte dispositioner.”

Jeg vil herudover tilføje, at det af servicelovens § 81 fremgår, at: ”Kommunalbestyrelsen skal tilbyde en særlig indsats til voksne med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller med særlige sociale problemer. Formålet med indsatsen er, at forebygge, at problemerne for den enkelte forværres, at forbedre den enkeltes sociale og personlige funktion samt udviklingsmuligheder, at forbedre mulighederne for den enkeltes livsudfoldelse gennem kontakt, tilbud om samvær, aktivitet, behandling, omsorg og pleje og at yde en helhedsorienteret indsats med servicetilbud afpasset efter den enkeltes særlige behov i egen bolig, herunder i botilbud efter lov om almene boliger m.v. eller i botilbud efter denne lov.”

Der stilles således i serviceloven et krav om, at der skal tages sociale hensyn i forbindelse med den aftalte pleje. Jeg anser som udgangspunkt kontakten til familie og pårørende som værende vigtig for den enkeltes livskvalitet og trivsel. Der kan dog være omstændigheder, som gør, at dette ikke er muligt.

Karen Ellemann

/ Henrik Thorning